

Њујорк тајмс: Игуман Сава Јањић

Игуман манастира Високи Дечани Сава Јањић говорио је у интервјуу за престижни лист Њујорк тајмс о напорима да сачува овај манастир.

Изван тишине Високих Дечана, манастира који још чувају НАТО снаге више од двије деценије након што су ратови на Балкану окончани, и даље се непрестано чује бука од онога што отац Сава назива “безумним национализмом”, упућена њему са свих страна, пише Њујорк тајмс.

– То би могао да буде знак да не гријешим, да нисам на страни лоших. Сада ме нападају екстремисти са свих страна – прича за амерички лист 56-годишњи игуман.

Отац Сава, описан у тексту као дугогодишњи критичар шовинизма и син Србина и Хрватице, стекао је неколико пријатеља, али и много оних који га критикују на Косову које је изронило из хаоса и рата деведесетих.

Како пише лист, највећи изазов са којим се сада суочава представљају етнички Албанци који чине више од 90 одсто косовског становништва и који су пријетњама и повременим насиљем, како се наводи, очистили оближњи град Дечани од мале српске заједнице током протекле двије деценије.

– Срж тог проблема данас је земљиште, тачка око које су се заједнице у овом региону спориле генерацијама уназад. Дуга правна битка у какву се манастир оца Саве упустио да врати црквену земљу конфисковану послје Другог свјетског рата закомпликовала се и након што су албански националисти почели да се грабе око земље, одговарајући тако на намјере Срба да поврате контролу над Косовом, које је прогласило независност 2008. године – пише њујоршки лист.

Упркос твдњама локалног становништва да су “монаси јако моћни”, у стварности, много моћнији на овом брдовитом дијелу Косова је Рамуш Харадинај, некадашњи командант ОВК, које ЊТ описује као “герилске јединице које су се бориле против српских снага”.

Градоначелник Башким Рамосај, Харадинајев савезник, одбио је да манастиру врати земљиште, одбацујући пресуду Уставног суда Косова из 2016. године да територија коју је отац Сава тражио мора да буде враћена.

Градоначелник, који је одбио и да говори за Њујорк тајмс, изјавио је за локалне медије да би радије отишао у затвор него спровео ту пресуду и предао земљиште.

Док Албанци који су се склањали у манастир током рата прећутно подржавају монахе, њихове политичке вође спор око земље често виде као “наставак њиховог рата против Срба, као да смо Милошевићеви наслједници, а ми то нисмо”, каже Сава Јањић.

Пресуда којом се потврђује право манастира на земљу, додаје он, “није била Милошевићева одлука, него одлука највишег косовског суда”.

Отац Сава, жалећи се да су приштински медији редовно “клеветали” цркву, одбацио је као “очиту лаж” оптужбе да су српски свештеници на Косову подржали крвопролиће, оптужујући албанске политичаре да “продају јефтине националистичке приче из изборних разлога”.

Припадници различитих етничких заједница, рекао је он, често се срећно мијешају ван Косова и Метохије, али “овдје не могу нормално да живе јер морају да уђу у националистичке парадигме и требало би да се понашају

онако како би требало да се понашају прави Срби или прави Албанци”.

То, каже, “није природно и људи би требало да живе заједно без обзира на њихове разлике”.

У случају манастирског земљишта, упозорио је недавно амерички амбасадор Филип Коснет да “није ријеч о етничкој припадности, политици или религији, него о имовинском праву и поштовању закона”, наводи њујоршки дневник.

– Овај неуспјех у придржавању владавине закона, пролонгиран током година од стране неколико различитих косовских влада, доводи у питање посвећеност Косова једнакој правди – рекао је тад Коснет, како подсјећа ЊТ.

Отац Сава је одбио да каже да ли прихвата независност тзв. Косова, али, иако је држављанин Србије, носи личну карту коју је издала влада у Приштини, што српски националисти наводе као доказ издаје, наводи њујоршки лист.

Игуман, ипак, каже да је његов манастир преживио вијекове турске владавине, окупације Италијана и Нијемаца током Другог свјетског рата и етничког крвопролића 1990. година, и да ће наставити да одолијева.

– Кад би ови зидови могли да говоре, причали би вам о много турбулентнијим временима од ових – каже, показујући на средњовјековне фреске које украшавају цркву.

– Уопште не планирам да одем, све док сам на овом свијету. Ово је мој дом – поручује игуман манастира Високи Дечани.

mitropolija.com